

02. historie.

"Dit tuindorp, met de Burgemeester Amersfoordtlaan en de Pa Verkuyllaan, heeft alles in zich van die tijdgeest; slingerende bomenlanen, een groene opzet en ruime kavels met daarop woningbouw op maat gemaakt voor de bewoners."

historie.

historische lijnen.

Badhoevedorp heeft een bijzondere geschiedenis. Nog maar anderhalve eeuw geleden lag het dorpje Sloten aan de dijk langs het Haarlemmermeer. Het droogvallen van het meer in 1852 veranderde de waterplas in een polder; een nieuw te ontginnen agrarisch gebied. De stichting en bloei van het agrarische bedrijf de Badhoeve onder de bezielende leiding van mr. J.P. Amersfoordt was in deze ontginnings-geschiedenis de start van een occupatieproces dat leidde tot het huidige Badhoevedorp.

Badhoevedorp is gebouwd in de overgangszone tussen de historische lijnen van ringvaart en Schipholweg, de vroegere Spaarnwouderweg die liep tussen de forten Schiphol en de Liede. De rationele verkaveling werd zuidwaarts opgezet vanaf de Schipholweg. De kruisende lijnen van de Sloterweg, de oude weg die vanuit Sloten de polder in liep, en de Kromme Tocht vertegenwoordigen als welhaast archeologische overblijfselen de oorspronkelijke polderstructuur in Badhoevedorp.

tuindorp.

Reeds in de twintiger jaren ondernamen kapitaalkrachtige Amsterdammers initiatieven om een tuindorp nabij Sloten te realiseren. De gemeenteraad reageerde in eerste instantie afwijzend op deze plannen. Langzamerhand vond toch

een zekere uitbreiding van Badhoevedorp plaats.

Mede in verband met deze ontwikkeling werd, in opdracht van het gemeentebestuur, door de stedenbouwkundige Wieger Bruin een uitbreidingsplan van Badhoevedorp vervaardigd, waarin het tuindorp-idee uitgewerkt was. Dit plan werd in 1934 door de gemeenteraad vastgesteld en al in 1937 werd besloten tot verdere uitbreiding van Badhoevedorp in oostelijke richting, dit met name om een deel van het groeiend aantal werknemers op de luchthaven Schiphol te kunnen huisvesten.

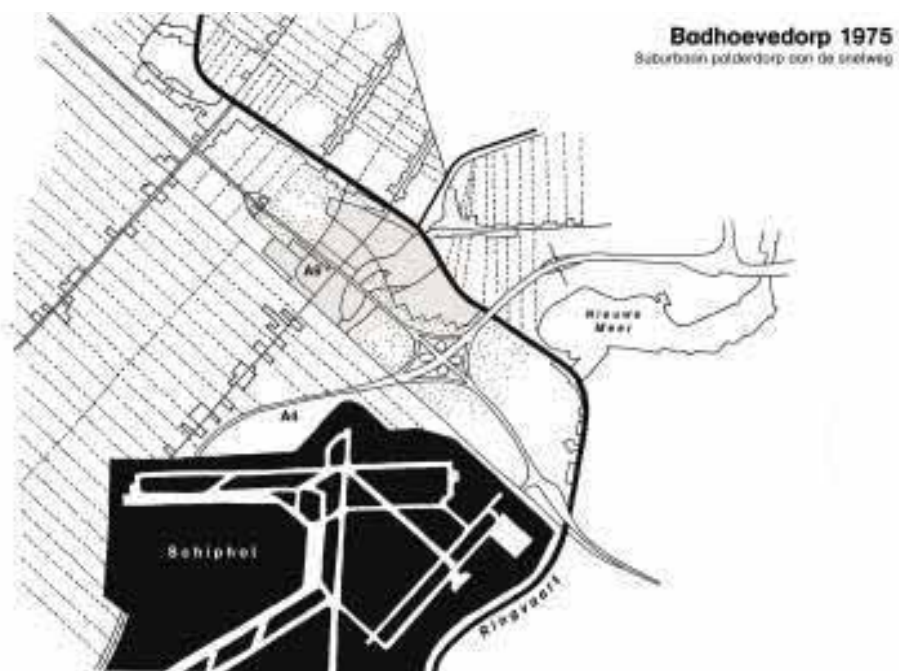
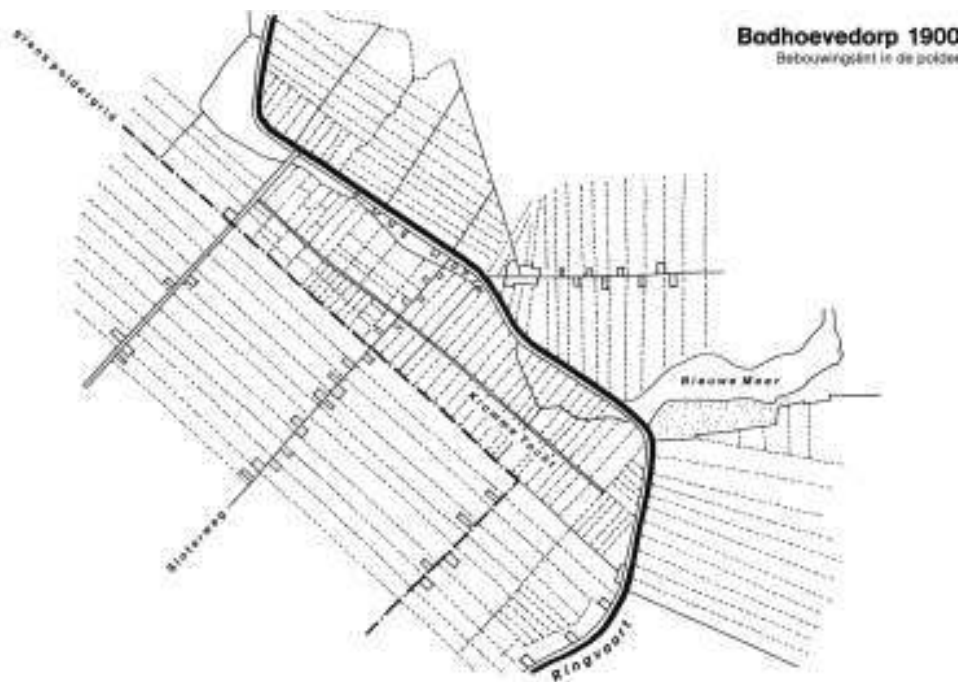
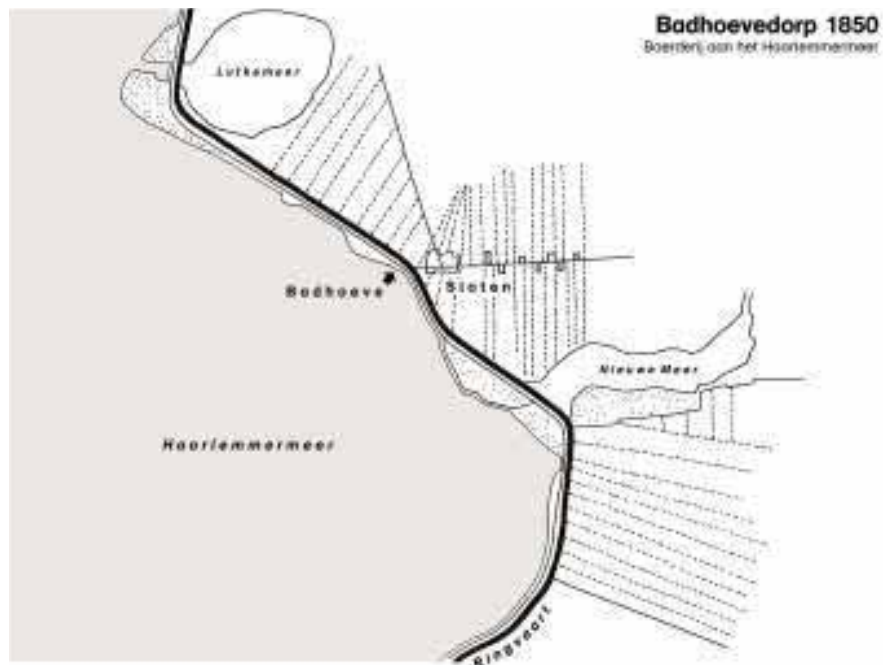
Zo ontwikkelde Badhoevedorp zich, mede door een moderne stedenbouwkundige opzet, van een randbuurt in 1935 tot een ruim aangelegd, goed toegerust tuindorp in de jaren 40. Dit tuindorp, met de Burgemeester Amersfoordtlaan en de Pa Verkuyllaan, had alles in zich van die tijdgeest; slingerende bomenlanen, een groene opzet en ruime kavels met daarop woningbouw op maat gemaakt voor de bewoners. De bevolking bestond voor het overgrote deel uit gezinnen die uit de stad afkomstig waren. Zij werden aangetrokken door het "buiten wonen". Badhoevedorp breidde zich in de vijftiger jaren en in het begin van de zestiger jaren snel uit. Sinds 1970 is de groei door de beperkte uitbreidingsmogelijkheden sterk verminderd.

1960

1968

rijksweg A9.

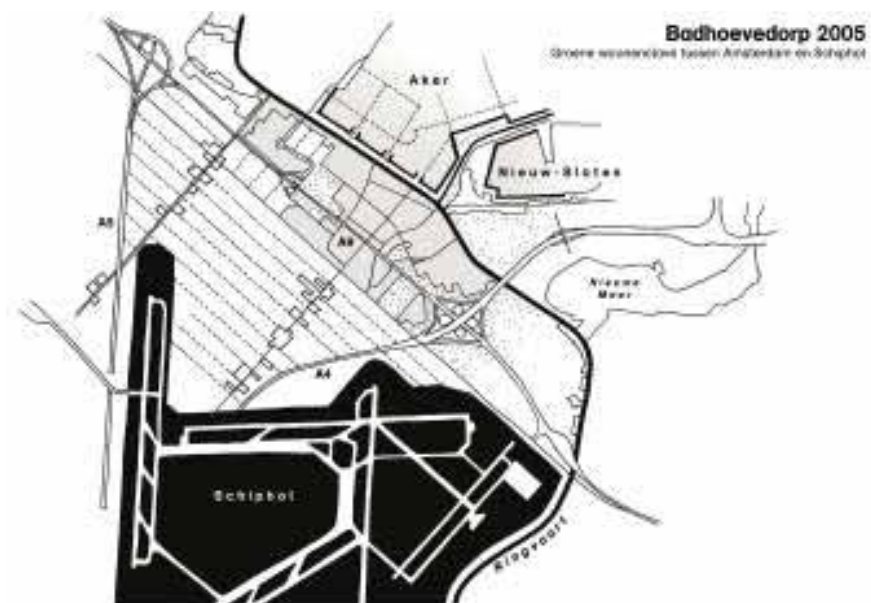
De komst van de snelweg A9 en de groei van Amsterdam is in het groei-proces beslissend geweest voor de karakteristiek van Badhoevedorp. Het aantrekkelijke groen ogende woongebied werd hierdoor meer en meer onderdeel van de periferie van Amsterdam en doorsneden door nationale infrastructuur. De komst van de A9 in 1967 heeft de wijkstructuren van Badhoevedorp doorkliefd en heeft de mooie ontwikkeling ineens gekeerd. Dit is goed terug te zien bij de Pa Verkuyllaan waar het oude stratenpatroon en de woonblokken letterlijk van elkaar worden gescheiden door de snelweg. Waren het vroeger burens, nu zijn het vreemden van elkaar. Badhoevedorp heeft zich in de decennia daarna om de A9 heen geplooid. Gebouwen en hele woonbuurten liggen door deze ruimtelijke ontwikkeling met hun rug naar de snelweg en elkaar.

dynamische omgeving.

In dezelfde periode betekende de explosieve groei van de luchthaven Schiphol dat het dorp langzaam maar onvermijdelijk haar oriëntatie op het polderlandschap van de

Haarlemmermeer aan het verliezen is. De sprong van Schiphol over de A4 en de realisatie van de A5 zijn de recente uitingen van deze dynamiek. Badhoevedorp verschijnt hiermee steeds meer op de kaart als de periferie van Amsterdam, als een verstedelijkt gebied dat grenst aan het expanderende Schiphol.

Qua beleving van de bewoners is het dorp met haar ontspannen en groen karakter echter geen onderdeel van dat stedelijke netwerk van Amsterdam en Schiphol. De sfeer van het dorp en het isolement in de regio maakt Badhoevedorp tot een bijzonder dorp op de rand van de Haarlemmermeerpolder. De ontwikkelingen in de regio mogen niet tot gevolg hebben dat Badhoevedorp haar dorpse karakter als voornaamste kwaliteit verliest en een onderdeel gaat vormen van de stedelijke dynamiek van Amsterdam en Schiphol. De uitdaging is om Badhoevedorp verder door te ontwikkelen als een aantrekkelijke dorpse woonenclave in de polder, die profiteert van haar ligging aan het regionale en nationale netwerk.

Badhoevedorp 2001

Badhoevedorp 2020

Dorp zonder landschap, landschap in het dorp

